

Recepta pielęgniarska



Dlaczego – pytamy dr DOROTĘ KILANSKĄ z UM w Łodzi, eksperta Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Pielęgniarek (EFN).

Ponieważ jest to właściwy kierunek. Doświadczenia krajów, które w latach 70. dały pielęgniarkom to uprawnienie, pokazują, że jest to korzystne dla pacjentów i dla pielęgniarek. Kiedy w 2011 r. Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie podjęło temat, nie było dobrej aury do wprowadzenia recept pielęgniarskich. Dziś sytuacja dojrzała.

Jakie procesy zapoczątkuje ustawa?

Recepty pielęgniarskie powinny być powiązane z odrębnym kontraktowaniem usługi z NFZ. Wypisywać je mogą pielęgniarki, które są do tego przygotowane, mające co najmniej 4-letnie doświadczenie zawodowe i ukończone stosowne kursy (tak jest w Irlandii). Kurs nie powinien być płatny, a jego absolwenci powinni zostać zarejestrowani i mieć aktualizowany certyfikat. Wypisywanie leków powinno być monitorowane (jak np. w Hiszpanii). Doświadczenia zagraniczne pokazują też, że niezbędna jest kadra, która przygotowuje i poprowadzi odpowiednie szkolenia zakończone egzaminem potwierdzającym kompetencje i będzie nadzorować proces w praktyce. W treści kursu powinny być mocno akcentowane interakcje lekowe.

Czy uprawnienie jest w interesie pielęgniarek? Obawiają się one odpowiedzialności...

Według badań prowadzonych na UM w Poznaniu 90 proc. pielęgniarek pod nieobecność lekarzy leczy pacjentów na dyżurach w szpitalach. Przyznają się do

W lipcu br. parlament przyjął ustawę dającą pielęgniarkom prawo wypisywania recept*. Od 2016 r. pielęgniarki z tytułem magistra będą mogły samodzielnie ordynować niektóre leki, zaś z tytułem licencjata, na zlecenie lekarza wypisywać recepty powtórne. Regulacja ta spotkała się z protestem środowiska pielęgniarskiego, ale Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie (PTP) jest rzecznikiem tego uprawnienia.

modyfikowania dawki leku lub samodzielnego podawania leków bez zlecenia lekarskiego. Znany jest przypadek, że pielęgniarka nie podała pacjentce błędnie przepisanego leku i uchroniła ją przed zgonem; miała z tego powodu sporo kłopotów. Tak więc to, co jest dość powszechne, choć nielegalne, stanie się uprawnieniem pielęgniarek z odpowiednimi kompetencjami. To jest chyba w ich interesie, prawda?

Pielęgniarka rozpoznając stan pacjenta stawia diagnozę pielęgniarską i ponosi odpowiedzialność za plan opieki i wyniki. Każda nasza czynność wiąże się z odpowiedzialnością. Badania naukowe z USA, Wielkiej Brytanii i Irlandii nie wykazują, że pielęgniarki stosowały leczenie inne niż zaproponowałby lekarz. W 2009 r. poza wymienionymi receptę pielęgniarską mają m.in.: Australia, Dania, Hiszpania, Holandia, Kanada, Nowa Zelandia, RPA czy Szwecja.

A jak skorzysta na tym pacjent?

Pielęgniarka pełni m.in. funkcję edukacyjną, czyli powinna przygotować pacjenta do leczenia. Tymczasem polskiej pielęgniarki często nie wolno informować pacjenta np. o skutkach ubocznych leku, toteż nie może on odpowiednio na nie reagować. Nierzadko powoduje to komplikacje i np. niepotrzebne zgłoszenia do SOR.

Mówiąc o korzyściach i zagrożeniach warto posługiwać się nie intuicją, ale wynikami badań naukowych. Nie znam badań, które dowodzą, że wypisywanie recept przez pielęgniarki niesie zagrożenia dla pacjentów. Szwedzkie badanie z 1995 r. potwierdziło, że poprawia to standardy opieki nad pacjentami

i usprawnia komunikację pomiędzy pracownikami medycznymi. Pacjenci brytyjscy uważają, że pielęgniarki lepiej radzą sobie z wypisywaniem leków z receptariusza, bo lepiej znają pacjentów i produkty itd.

Jakie leki będą mogły wypisywać pielęgniarki?

Ujęte w rozporządzeniu: rozkurczowe, antycholinergiczne, przeciwwymiotne, przeciwbakteryjne działające ogólnie, środki znieczulające miejscowo, przeciwbólowe, anksjolityki, leki przeciw pasożytnicze, przeciwastmatyczne, przeciwmigrenowe (łącznie ok. 30 specyfików) oraz leki OTC.

W jakich sytuacjach?

Podam jeden przykład: leczenie ran. Wiele pielęgniarek ukończyło kursy i prowadzą leczenie, lecz nie mogą wystawić recepty. Powoduje to dużo problemów. Muszą prosić o receptę lekarza POZ, jednak zdarza się, że lekarz odmawia i kieruje do chirurga. Ten zaś najczęściej stosuje tylko leczenie chirurgiczne, co jest bolesne dla pacjentów. Pielęgniarki w DPS leczą rany pacjentów specyfikami, które uważa się za nieskuteczne, a wręcz szkodliwe, ale tylko takie mają do dyspozycji. Nie mogą zakwestionować takiego leczenia, chociaż wiedzą, że nie przynosi ono pacjentowi ulgi, niepotrzebnie angażuje ich czas i publiczne pieniądze.

Chodzi o takie sytuacje, kiedy recepta pielęgniarska ułatwi pacjentowi dostęp do porady zdrowotnej i usprawni leczenie. Wszędzie tam pielęgniarki mogą zrobić użytek ze swojego przygotowania.

CIEKAWY ROZMOWY

Na świecie pielęgniarki już tak pracują? Co wynika z badań?

W Irlandii w ciągu 2013 r. pielęgniarki wystawiły 34 310 recept dla 28 045 pacjentów; najczęściej były to leki przeciwbólowe (paracetamol, ibuprofen, diclofenac 14 541 razy, morphine sulfate – 397 razy), szczepionki, insulina. Najczęściej w oddziałach SOR, położniczych, diabetologicznych, opiece geriatrycznej. W Wielkiej Brytanii kompetencje do wypisywania recept ma 54 tys. pielęgniarek (spośród 400 tys.), 19 tys. wypisuje recepty niezależnie od lekarza. W 2010 r. tylko w marcu zarejestrowano 12,8 mln pozycji wypisanych przez pielęgniarki.

Dziękuję za rozmowę

Rozmawiała **Maria Karpiuk-Domagala**

**Ustawa o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej oraz pozostałe ustawy z tzw. pakietu kolejkowego i onkologicznego po przyjęciu przez Sejm i Senat i podpisaniu przez prezydenta wejdą w życie: „kolejkowa” – 1.01.2015 r., a dotycząca pielęgniarek – rok później.*

ZAPROSILI NAS W LIPCU I SIERPNIU

● **Polskie Towarzystwo Producentów Kosmetyków i Środków Czystości** – na śniadanie prasowe pod hasłem: *Jak naprawdę działają kosmetyki typu anti-age? Fakty i mity.*

● **Fundacja „Gwiazda Nadziei”** – na konferencję z okazji Światowego Dnia Wirusowego Zapalenia Wątroby 2014 nt.: *Szansa na sukces w zwalczaniu zakażeń HCV – czy ją wykorzystamy?*

● **Burmistrz Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna oraz Krajowa Izba Gospodarcza „Przemysł Rozlewniczy”** – na Festiwal Wód Mineralnych do Muszyny.

● **THINK – TANK Onkologia 2025** – na konferencję prasową pt.: *Czy Polacy akceptują pakiet onkologiczny? – wyniki badania sondażowego.*

● **Grupa Selvita S.A.** – na spotkanie prasowe, na którym przedstawiono plany rozwoju Grupy Selvita na IV kw. 2014 r.

● **Prof. Jacek Jassem w imieniu Rady Projektu Strategia Walki z Rakiem** – na konferencję pt.: *Strategia Walki z Rakiem w Polsce 2015-2024 jest gotowa!*

● **Kancelaria Linklaters** – na seminarium poświęcone ustawie kolejkowej.

● **Europejskie Towarzystwo Ortodontyczne** – na konferencję prasową z okazji 90. Kongresu Europejskiego Towarzystwa Ortodontycznego.

● **Regionalny Szpital im. dr W. Biegańskiego w Grudziądzu** – na uroczyste otwarcie nowego obiektu w postaci sal hybrydowych.

● **Health Project Management** – na IV Letnią Akademię dla Dziennikarzy.

● **Stowarzyszenie „Rozwój Mikrobiologii” oraz Katedra i Zakład Mikrobiologii CM im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy** – na I Ogólnopolską Konferencję pt.: *Drobnoustroje w świecie człowieka – Drobnoustroje oportunistyczne.*

(jol)

 **bms**
www.bmspharma.pl

PRODUKTY DOSTĘPNE W APTEKACH

TERMOMETR ABC ECO SZKLANY BEZRZĘCĄCY

Galistan to innowacyjny metal ciekły – stop galu, undu i cyny, przeznaczony do stosowania w technice medycznej.

- Higieniczny
- Przeciwalergiczny
- Precyzyjny
- Ekologiczny
- Wersja butterfly – łatwe strząśnięcie termometru



TERMOMETR ELEKTRONICZNY ABC FLEXI PREMIUM

Termometr elektroniczny ABC Flexi premium to dokładny i szybki sposób na pomiar temperatury u dzieci i dorosłych.

- Prosta obsługa
- Szybki pomiar w 60 sek.
- Precyzja pomiaru do 0,1°C
- Elastyczna końcówka
- Pamięć ostatniego pomiaru
- Wymienna bateria
- Wodoodporny



TERMOMETR BEZDOKTYKOWY RC-008

- Specjalnie zaprojektowany, aby móc mierzyć temperaturę z odległości
- Niezawodne i stabilne pomiary dzięki zastosowaniu podczerwieni
- Możliwość pomiaru temperatury jedzenia/picia oraz otoczenia i wody do kąpieli dziecka
- Pamięć ostatnich 32 pomiarów
- Podświetlany, duży ekran LCD
- Funkcja automatycznego wyłączenia
- Intuicyjny w użyciu

